

§4,1 Alles voor het volk,
niets door het volk

Waarom noemen wij Willem I
verlicht despoot?

Toen Willem V in 1813 in
Nederland aankwam,
wilden de mensen een
koning. Maar.... De ideeën
van de verlichting
moesten ook blijven. Er
kwam dus een grondwet.

Op 30 maart 1814 komt de eerste Nederlandse grondwet tot stand. Daarin staat dat de Koning samen met het parlement de macht heeft in Nederland.

Gijbert Karel van Hogendorp

Er werd besloten dat alle landsgrenzen van voor de Franse Revolutie weer moesten worden ingesteld. Ook kwamen alle oude leiders weer op de troon.

Voor Nederland werd besloten dat België bij Nederland moest, dit om een aanval van Frankrijk beter te kunnen verdedigen.

Hoe ziet de politieke structuur van Nederland in 1814 eruit?

Nederland heeft 3 'niveaus'

1. Gemeenteraad ← Gekozen door rijke mannen (censuskiesrecht)
2. Provinciale Staten ← Gekozen door Stadsbestuurders, adel en grootgrondbezitters.
3. Staten - Generaal ← Gekozen door leden van de provinciale staten

Staten – Generaal = Tweede Kamer = Parlement

De koning benoemt de ministers. De koning en de ministers samen = kroon of regering.

Het parlement moet de ministers controleren of zijn hun werk goed doen.

De Tweede Kamer wordt gekozen door het volk.
De Eerste Kamer wordt gekozen door de koning.

In de Eerste Kamer zitten allemaal rijke burgers, die voor het leven zijn gekozen.

Doordat alleen de mensen van adel, grootgrondbezitters, stadhouders en rijke burgers mogen stemmen, houdt de Elite nog steeds alle macht in Nederland.

Even terug naar de vraag van het hoofdstuk; waarom noemen wij Willem I een verlicht despoot? Wat is een verlicht despoot?

Willem had wel een parlement, maar kon toch doen wat hij wilde = Verlicht despoot

Omdat er een parlement was, moest de koning overal toestemming voor hebben als hij iets wilde doen. In principe was het parlement dus de baas in Nederland.

Alleen... Willem had een manier gevonden waardoor hij toch kon doen wat hij wilde. Hij had namelijk het koninklijk besluit. Als hij via die manier iets wilde, hoefde hij geen toestemming te hebben van het parlement.